

Sprawozdanie z projektu „Regionalna Sieć Uniwersytetów Trzeciego Wieku Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy szansą rozwoju kulturalnego i artystycznego Seniorów”

W okresie 1 maja – 31 grudnia 2013 roku Fundacja Akademicka „Gaudeamus”, działająca przy Wyższej Szkole Gospodarki w Bydgoszczy, realizowała projekt finansowany ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pt. „Regionalna Sieć Uniwersytetów Trzeciego Wieku szansą rozwoju kulturalnego i artystycznego Seniorów”.

Celem nadrzędnym projektu była aktywizacja kulturalna ludzi starszych, zmierzająca do zwiększenia zaangażowania seniorów w życie kulturalne i artystyczne oraz efektywnego wykorzystania potencjału czasu wolnego, wiedzy i życiowego doświadczenia, jakim dysponują osoby starsze. Wśród celów szczegółowych projektu było m.in. zwiększenie potencjału seniorów, ich twórczości oraz ułatwienie im dostępu do edukacji artystycznej. Autorzy projektu założyli, że udział w zajęciach realizowanych w ramach projektu poprawi jakość życia seniorów, poszerzy ich wiedzę i umiejętności, podtrzyma więzi społeczne oraz rozwinię umiejętności skutecznej komunikacji międzyludzkiej.

Diagnoza społeczna pokazuje, że poziom zaufania społecznego w Polsce spada, co jest wynikiem m.in. braku umiejętności interpersonalnych. Głównym obszarem, w którym można ćwiczyć kompetencje komunikacyjne jest kultura.

Przedmiotem projektu była organizacja zajęć z zakresu decoupage, malarstwa, rysunku i batiku, filcowania, scrapbookingu oraz warsztatów tworzenia biżuterii. Projekt adresowany był do osób w wieku 50+. W praktyce uczestnikami zajęć było 180 słuchaczy Regionalnej Sieci Uniwersytetów Trzeciego Wieku WSG z Białych Błot, Brzozy, Chełmży, Damasławka, Dobr-

cza, Gniewkowa, Inowrocławia, Koronowa, Łysomic, Osielska, Pakości, Solca Kujawskiego, Więcborka i Wąbrzeźna.

Podsumowaniem realizacji projektu była konferencja „Student 50+”, która odbyła się 18 grudnia 2013 roku w siedzibie Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy. Na okoliczność podsumowania projektu oraz konferencji wydana została specjalna publikacja pt. „Student 50+. Poradnik dla organizatorów uniwersytetów trzeciego wieku” autorstwa mgr Przemysława Ziółkowskiego, którą wraz z certyfikatami potwierdzającymi udział w zajęciach otrzymali obecni na konferencji – uczestnicy warsztatów. Konferencji towarzyszyła wystawa fotografii dokumentujących prace artystyczne, wykonane przez seniorów podczas warsztatów realizowanych w ramach projektu. Wystawę zorganizowano w gmachu Akademickiej Przestrzeni Kulturalnej – Galerii „Nad Brdą” oraz Muzeum Fotografii bydgoskiej WSG. Podczas konferencji dyskutowano m.in. o wielowymiarowości aktywności seniorów ze szczególnym uwzględnieniem aktywności społeczno-kulturalnej, ale także aktywności edukacyjnej. Uczestnicy konferencji wymieniali poglądy i doświadczenia na temat różnorodności form aktywizacji społecznej oraz włączania osób starszych w kulturę.

Środowisko kulturowe aglomeracji miejskich tworzy sieć placówek upowszechniania kultury: domów kultury, specjalistycznych klubów, bibliotek, które proponują różne oferty uczestnictwa w kulturze i gwarantują osobom starszym dostęp do zasobów kultury narodowej: książek, prasy, spektakli (teatralnych, filmowych, kabaretowych). Tak więc obcowanie z dziełami sztuki (literatura, malarstwo, teatr, film) jest formą psychicznej aktywizacji także ludzi starszych, m.in. poprzez działalność animatorów kultury. Dzięki odpowiednio wykształconym pracownikom kultury, seniorzy powinni nie czuć się wyrzuceni poza nawias współczesnej kultury. Uczestnicy konferencji zgadzali się, że brakuje wyraźnych działań na rzecz wspierania rozwoju kulturalnego osób starszych w małych aglomeracjach i na terenach miejsko-wiejskich, dlatego właśnie tak bardzo doceniono działania bydgoskiej WSG, która stworzyła ponad trzydzieści filii uniwersytetu trzeciego wieku w małych miastach, a teraz realizuje projekt o charakterze edukacji kulturalnej dla ich uczestników.

Dużą szansą na rozwój nowych i wspieranie istniejących już inicjatyw na rzecz aktywności kulturalnej osób starszych, może być przyjęty pod koniec 2013 roku Rządowy Program Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020, w ramach którego co roku ogłaszane będą konkursy na nowe projekty na rzecz seniorów.

Przemysław Ziółkowski